

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 77. ANUL XV.

Sabiu, in 24 Sept. (6 Oct.) 1867.

telegrafului este de done ori pe septemana: poia si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gata prin scrisori francate, adresate catre espeditura. Pretiul prenumeratiunii pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. iar pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu, 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Serbarea onomasticej Maj. Sele c. r. Apostolice.

Sabiu 22 Sept. 1867. Astadi s'a serbatu diu'a onomastica a Majestatiei Sele c. r. Apostolice. La 8 ore dimineti'a s'a inceputu din causa amintitei serbatori celebrarea Stei Liturgii si in biserica noastra din cetate, la carea fu de fatia Escelentia Sea Prea Santitulu Archiepiscopu si Metropolitu Andreiu Baronu de Siagun'a si alti barbati bisericesci si mirenesci de aici, dimpreuna cu junimea noastra clericalo-pedagogica din institutul nostru archidiecesanu. Dupa finea rugaciunii de amvonu, se ceti o rugaciune forte frumoasa si petrunditoria pentru indelunga sanetate a Monarchului, din genunchi. La finea Liturgiei se cantu din partea junimei clericale-pedagogice imnulu poporalu, cu carele se fini ceremoni'a servitiului ddiiescu.

Evenimente politice.

Sabiu, 23 Septembrie

In Vien'a predominesca cassarea concordatului opiniunea publica. Unii aterna dela acesta potintia de a realisa complanarea constitutionala. In dilile trecute Bar. de Beust fu chiamatu la Ischl, unde petrece Maj. Sea, si indata rumorea se respandesc, ca cancelariulu imperialu va face o propunere in privinti'a concordatului. „N. Fr. Bl.“ dice, ca parerea acest'a nu se vede a fi cu totulu neinca temeata. De alta parte cetim, ca clericali si dormu si tinu meru consultari atingatore de cestiunea acest'a. Conferintiele loru suntu secrete si asi'a cele ce se spunu despre opiniunile clericiloru suntu numai conjecturi, adeverulu se va pute afla mai tardiu.

Din Croati'a inregistramu urmatoarele sciri telegrafice la „Zkf.“: (30 Sept. n.) Unu emisu presidialu alu cancelariei de curte croato-slavone dispune demissionarea din oficiu a tuturor profesorilor si directoriloru cu simliemente nationale dela gimnasiile din Croato-Slavonia. In Agram s'au demissionatu dintre acesti'a siése, intre cari si directorulu scoleloru reale Torbar. — A dou'a scire din Ilok dela acelasi datu, ca nationalii slavoni au tinutu o conferintia in Erdvnik si au decisu: Conclusele dietei regatului triunitu remanu si de acincolo programulu natiunei serbo-croaite in regatulu triunitu.

O ordinaciune a ministrului ung. de finantie dispune, ca la tote oficiele de finantie din Croati'a, in loculu pagierei imperatesci sa se intrebuinteze insemnele tieriei (croate).

„Politik“ impartasescu unu programu lucratu de unu potonu, Ziemalkowski. Elu cere aliantia cu puterile apusene contr'a Prussiei si Russiei, largirea autonomiei tieriloru, crutiari finantiale, indestulirea nationalitatiloru in privinti'a limbei, adunarea tieriloru celoru mici in cuprinse mai mari si in fine dice, ca deslegarea cestiunei polone e cestiune de vietia pentru Austria.

„Wanderer“ scriendu despre o conferintia de prelati catolici, ce se tine in Vien'a, dice intre alte, ca in prim'a linia se vorbesce in acea conferintia despre situatiunea Papei din tempulu presentu si despre aceea, ca cine sa-i fia urmatoriulu. Venindu vorb'a despre candidatii la tronulu acestu nevacantu inca, afla prelatii ca din partea Austriei nu s'a desemnatu nici unu candidat, pre candu dupa informatiunile ce le au prelatii, din partea Franciei aru fi unulu, Bofondi si din partea Bourboniloru altulu, Panbianco. Papa se dice ca aru fi desemnatu pre iesuitulu Patrizi. Dorinti'a acest'a e pote de ajunsu, ca Patrizi sa se sterga din lista

candidatiloru, pentru ca e cunoscutu, ca e o tactica vechia a conclaveloru, a nu respecta pre favoritiu papiloru repausati. — „Zukunft“ dice ca tota istoria acest'a e invetiune picanta.

Cu privire la cestiunea romana afirma unu telegramu din Cormons, ca caletorii ce vinu din Itali'a spunu despre o rescutare in Rom'a, care rescutare aru fi constrinsu pre Pap'a a se retrage la Civitta vechia. — Pana in momentulu de fatia nu avemu scire despre adeverirea acestei faime. — De alta parte sciri, cari ajungu pana la 30 Septembrie asigurau, ca au intratu mai multe despartieminte mici de trupe garibaldiene in statulu papalu, si ca trupele acestea au si avutu loviri mai neinsemnate cu trupele papale.

E naturalu lucru ca regimulu italianu, in fati'a impregiariloru acestora si a marmurului casionatu prin arestarea lui Garibaldi, intetiesca pre regimulu francesu la revisiunea conventiunei din Septembrie. Imperatulu Napoleonu se invoiescu cu revisiunea, dara vrea sa mai faca inca o proba cu curtea din Rom'a, dora pote indupleca a dua parte la acea conventiune seu celu potinu a o recunoscu. De ca curtea din Rom'a va mai urma a mai respinge dela sine asemenea incercari, atunci revisiunea se va face, pentru ca ministrulu italianu Ratazzi dice, ca fara de revisiune nu indrasnescu a pasi inaintea parlamentului.

Din Pesta.

In siedinti'a casei deputatiloru dela 30 Sept. la deschiderea dietei cetesce presiedintele unu conspectu de nume de ale deputatiloru, cari, in decursulu pauzei siedintieloru, au muritu si a acelor'a, cari, in restempulu acest'a au demissionatu si in fine a acelor'a, cari s'au alesu de nou. Intre acesti'a aflamu din Transilvania pre Mauritiu Conrad, Emil Transchenfels, Ios. Hosszu, Avramu Tincu si intre romanii din Ungaria pre Georgiu Ioannovicu.

Dupa cetirea unui sira lungu de petitiuni, impartasescu ministrulu de finantie casei, ca contragerea imprumutului pentru cladirea drumuriloru de feru, cu carea a fostu insarcinat prin conclusu dietalu dela 1 Iuliu, 23 Augustu, i a si succesu a se realisa in suma de 40 milioane argintu. Imprumutul se pote estinde sub conditiuni favoritiarie in asemenare cu impregiarile finantiale in cari ne aflamu, dicea ministrulu, si pana la 60 milioane. Se roga dara ca sa alea cas'a o comisiune de 15 membri, carei sa arate detaliurile contragerei imprumutului. Candu comisiunea va fi gat'a cu raportulu ei, atunci apoi si ministrulu va asterne dietei proiectulu de lege privitoriu la imprumutul din intrebare.

In siedinti'a din 1 Octombrie se face alegerea acestei comisiuni. Resultatulu alegerei inca nu se scie. Inainte de votarea membriloru mentiunatei comisiuni arata presiedintele, ca mai multi deputati noi, si realesi, si-au predatu protocoalele, intre cari si Iacobu Rannicher.

Dupa predarea voturiloru pentru comisiunea ceruta de ministru, deputatulu C. Nemethi face unu amendementu la proiectulu ce privescu reformarea justitiei. Ministrulu de justitia si deputatulu Bonis afla, ca amendementulu vine pre de tempuriu. Nemethi retrage amendementulu.

Se dice ca in clubulu dela 30 Septembrie s'aru fi esprimitu ministrulu presiedinte Andrassy, ca dupa o luna iera se voru aduna delegatiunile, diet'a insa nu se va disolve inainte de desbaterea bugetului, ci va lucra in sectiuni.

In aceeași di pre la 1 ora dupa amedi s'au adunatu ministrii in o conferintia la contele Andrassy.

Conferintie de invetiatori.

Abuda, 13 Sept. (Intardiatu.)

Unu sentimentu de o bucuria inalta mi desmerda sufletulu, candu iau pen'a a mana si vinu a impartasi st. publicu cetitoru nesce relatiuni forte interesante, pline de ponderositate pentru desvoltarea si inaintarea natiunei nostre, dovedi vii si eclatante despre solidaritatea, despre contielegerea cea intima si caldarosa, ce domnesce intre clerulu si invetiatorii din Protopopiatulu Zlatnei I., multiamita binemeritatiloru superiori!

Aceste relatiuni suntu Conferintiele de invetiatori, cari conformu programulu indatinatu se tinura si in anulu acest'a in 16. 17 si 18 Augustu a. c. cu invetiatorii din protopopiatulu acest'a.

Pre la 7 ore dimineti'a toti invetiatorii din acestu cercu protopopescu erau adunati in Biserica catedrala de aici, dimpreuna cu on. D. Dionisie Adamovicu junioru, Preotulu localu. Indata se incepu cultulu divin, in decursulu carui'a se inaltian catra Atoluputiunile rugaciunile cele mai pie pentru preagratosulu nostru Imperatu, pentru Escelentia Sea Inaltu Presantitulu nostru Metropolit, pentru toti barbati devotati binelui comunu, si in urma pentru-ca cerulu sa tramita darulu seu in mijloculu acelei adunari, sa-i inspire puteri depline, insufletire, zelu si activitate neintrerupta si tare.

Finindu-se celebrarea cultulu divin, on. D. Adm. protop. Ioann Galu deschide conferintiele prin o cuventare forte potrivita, si plina de insufletire, cuprindiendu ideile cele mai salutari si mai petrunditoru. Toti ascultatorii erau cu atentiunea cea mai incordata, toti pareau a fi petrunsi si miscati de cuvintele cele alese, de cugetele cele desvoltate, nobilo si binefacatorie ale oratorelui. — Destinsu inaltiau sufletulu acele pasagie ale vorbirei sele frumoase, cari cu colori vii aratau scopulu conferintieloru celu pre salutaru, care au contribuitu si contribue forte multu la inaintarea si perfectionarea invetiatoriloru nostri in sfera loru de apostoli; dice mai departe: ca de si stamu noi mai indereptu cu scolele nostre decatu alte neamuri, sa nu cademu in desperare, sa nu ne lancedimu in o stare pasiva, sa nu ne aruncamu in bratiile indiferentismului, ci din potriua sa demunstramu nezuintiile cele mai mari, sa ne punemu cu tote puterile la cladirea maretilui edificiu nationalu. Devis'a noastra se fia „Inainte“, acestu cuventu sa ne servesca de indemn intru propasirea noastra. In fine mai vorbi si despre misiunea unui invetiatoriu. Cuventarea se fincu „Sa traiiesca urditorulu acestoru conferintie.“

Dupa acest'a on. d. Dionisie Adamovicu comissariu delegatu alu conferintieloru intr'o cuventare numai putnu frumoasa accentua mai multe cestiuni esentiale, cari atingu trebile invetiatoresci, intre altele vorbea despre detorintiele, ce debue sa existe intre fii si parinti, intre invetiatori si prunci; despre pasii ce au sa-i urmeze invetiatorii spre a indulci copii la scola, spre ai instrua bine si cu sporiu, spre ai pregati pentru cararile destinate loru in vietia; caici astfelu numai vomu pute da natiunei barbati harnici, cetatieni buni pentru societate, crestini dreptcredinciosi morali pentru biserisa. Apoi mai aduse inainte mai multe liniamente privitorie la instructiune. Dupa acest'a se propuse adanarea cestiunilor ce au a se desbate dupa regulare loru in programulu satoritu.

Dupa ce pertractarea objectelor: 1. Repetirea Instructiunei prescise pentru invetiatori. 2. Metod'a propunerei Abcdariului D. Z. Boiu, accentuarea unei cetiri mai practice si ca multiesu. 3. Continuarea Computului D. I. Popescu. 4. Metod'a cum au de a se propune eleviloru unele studii, precum

